

13. Збагачення хлібобулочних виробів з цукрозамінниками сировиною, що містить функціональні інгредієнти

Наталія Мисечко

Львівський регіональний навчально-науковий центр НУХТ,

Віра Дробот

Національний університет харчових технологій,

Вступ. У комплексному лікуванні цукрового діабету важливу роль відіграє дієтотерапія. У зв'язку зі значним розвитком цієї хвороби особливу актуальність набуває розробка продукції, збагаченої функціональними інгредієнтами.

Підвищувати фізіологічну цінність продуктів дієтотерапії можливо шляхом комбінування різних видів рослинної сировини, що є носієм біологічно активних компонентів [1, 2, 3]. Проте слід враховувати вплив цієї сировини на якість виробів. Це відноситься і до хлібобулочних виробів, як продуктів повсякденного вживання.

Метою досліджень було визначення якості хлібобулочних виробів з цукрозамінниками за підвищення їх фізіологічної цінності шляхом внесення до складу рецептури: пшеничних висівок (ПВ), сухої пшеничної клейковини (СПК), соєвої олії та йодованої солі.

Матеріали і методи. В досліджах використовували пшеничне борошно першого сорту. Готували зразки тіста з 4 % до маси борошна фруктози (контроль 1), з 4 % фруктози та заміною 15 % борошна пшеничними висівками і 4 % СПК (зразок 1), а також із сумішшю фруктози і лактулози по 3 % кожної до маси борошна (контроль 2) та заміною аналогічною кількістю пшеничних висівок та СПК (зразок 2).

В зразки тіста вносили соєву олію – 3 % та йодовану сіль – 1,5 % до маси борошна. Тісто готували безопарним способом.

Результати. Встановлено (табл.), що досліджені зразки хліба порівняно з контрольними мали незначно більший питомий об'єм, пористість та формостійкість, еластичну м'якушку, смак і аромат притаманний булочним виробам. Це можна пояснити наявністю в їх рецептурі СПК, утворенням комплексів біополімерами рецептурних складових.

Певну позитивну роль у цьому відіграють реакційно здатні НЖК соєвої олії. Ці зразки мали більш яскраве забарвлення скоринки. Очевидно, внаслідок збільшення вмісту білків, що беруть участь у реакції меланоїдиноутворення.

Дослідні зразки порівняно з контролем краще зберігали свіжість як через 24 год так і через 48 год, очевидно, внаслідок високої водопоглинальної здатності висівок і сухої пшеничної клейковини. Це підтверджується даними про зміни гідрофільних властивостей м'якушки при зберіганні.

Так, через 48 год зберігання дослідні зразки порівняно з контрольними мали більшу водопоглинальну здатність м'якушки хліба на 3-4 %.

Таблиця

Показники якості виробів

Показники	Контроль 1	Зразок 1	Контроль 2	Зразок 2
Питомий об'єм, см ³ /г	3,42	3,51	3,38	3,43
Пористість, %	78	79	76	77
Формостійкість, Н/Д	0,36	0,39	0,35	0,37
Кислотність, град.	2,2	2,4	2,2	2,4
Стан поверхні та забарвлення	Гладенька, без тріщин і підривів			
	Золотиста	Золотисто-коричнева		
Стан м'якушки	Еластична			
Смак і аромат	Притаманний хлібобулочним виробам			
Деформація м'якушки				
через 4 год	85	90	81	83
через 24 год	66	73	62	66
Збереження свіжості, %	75	78	76	82

Висновок. Проведені дослідження показали доцільність збагачення виробів з цукрозамінниками пшеничними висівками, СПК та соєвою олією, йодованою сіллю і стали підґрунтям для розробки і затвердження рецептур і технологічних інструкцій на нові види функціональних виробів.

Література

1. Гуліч М.П. Сучасні підходи та гігієнічна оцінка функціональних продуктів харчування / М.П. Гуліч // СЕС – профілактична медицина. – 2005. – №1. – С. 54 –55.
2. Удинцев С. Поговорим снова о клетчатке в хлебе – замечательном естественном сорбенте/ С. Удинцев // Хлібопекарська і кондитерська промисловість України. – 2013. – №1(98). – С.18 – 21.
3. Йодированная соль в производстве хлебобулочных изделий / Детский фонд ООН (ЮНИСЕФ). – 2010. – 48 с.